

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет географічний
Кафедра геоморфології і палеогеографії

Затверджено

На засіданні кафедри геоморфології і палеогеографії
географічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №   1   від   30   серпня   2023   р.)

Завідувачка кафедри проф. Лідія ДУБІС

Силабус з навчальної дисципліни
«МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР»,
що викладається в межах ОПП (ОПН) другого (магістерського)
рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 Науки про Землю

Львів 2023 р.

**Силабус курсу «МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР»
2023-2024 навчального року**

Назва курсу	МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР
Адреса викладання курсу	вул. П. Дорошенка, 41, Львів, Львівська область, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	географічний факультет, кафедра геоморфології і палеогеографії.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 103 Науки про Землю
Викладачі курсу	Завідувачка кафедри, доктор географ. наук Дубіс Л. Ф.
Контактна інформація викладачів	Lida.dubis@gmail.com , lidiya.dubis@lnu.edu.ua , 79000 Львів, вул. Дорошенка, 41/45
Консультації по курсу відбуваються	Вівторок з 12.00 до 13.40 год. Адреса: аудиторія 49, вул. Петра Дорошенка, 41, Львів, Львівська область, 79000.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/earth-science-geography-4-master
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Магістерський семінар» є завершальною нормативною дисципліною зі спеціальності 103 Науки про Землю для ОПІ «Глобальні зміни геоморфосистем і геозагрози», яка викладається в III семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). <i>Ключові слова:</i> науково-методичні засади дослідження, магістерська робота, геоморфосистеми, геозарози, рельєф, сучасні геоморфологічні процеси.
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР» розроблено з метою організації роботи магістра з написання магістерської роботи, розширити і систематизувати знання магістрів щодо науково-методичних засад дослідження геоморфосистем і георизиків, систематизації та аналізу існуючої та власної наукової інформації, отриманої під час виконання наукових досліджень, підготувати магістерську роботу відповідно до вимог.
Мета та цілі курсу	Метою навчальної дисципліни «Магістерський семінар» є набуття студентами теоретичних і практичних знань щодо організації науково-методичних засад дослідження, правильного представлення алгоритму дослідження, аналізу та інтерпретації наукової інформації, а також ознайомлення із методикою написання, оформлення і представлення результатів наукових магістерських досліджень, які вирішують актуальні проблеми геоморфології і палеогеографії, зокрема функціонування та змін геоморфосистем та запобігання і ліквідації георизиків. Важливою складовою є обговорення і представлення практичної складової наукових магістерських досліджень. Завдання дисципліни «Магістерський семінар»: ➤ сформувані у магістрів знання про геоморфосистеми, їх розвиток, динаміку, функціонування та актуальність дослідження у контексті розвитку та запобігання геозагроз в умовах глобальних змін;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ розкрити вимоги, структуру та послідовність виконання магістерської роботи; ➤ проаналізувати головні поняття магістерського дослідження (предмет, об'єкт, завдання та методи дослідження) та навчити студентів правильно їх формулювати з метою написання магістерської роботи; ➤ розкрити особливості побудови алгоритму наукового дослідження та сформулювати у магістрів вміння його побудови для власного магістерського дослідження; ➤ сформулювати у магістрів знання щодо систематизації та представлення існуючої інформації й результатів власних досліджень відповідно до вимог магістерського дослідження; ➤ ознайомити магістрів з вимогами оформлення магістерської роботи відповідно до усіх її структурних елементів; ➤ розкрити особливості та навчити створювати доповіді-презентації для представлення результатів магістерського дослідження перед екзаменаційною комісією; ➤ розкрити особливості та сформулювати у магістрів навички ведення наукової дискусії.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Методичне забезпечення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кирильчук А. А., Наконечний Ю. І. Методологія та організація досліджень в науках про Землю: Навч. посіб. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с. 2. Влах М, Котик Л. Теорія і методологія географічної науки. Навчальний посібник. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І Франка, 2018. 343 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Teoriia_i_metodolohiia_heohrafichnoi_nauky_2018.pdf) 3. Байрак Г. Методи геоморфологічних досліджень : навч. посібник. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 292 с. 4. Горішний П. Морфологічний аналіз рельєфу : навч. посібник. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 120 с. 5. Павловська Т. С., Ковальчук І. П. Геоморфологія : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 348 с. 6. Герасименко Н. П. Палеогеографія четвертинного періоду України (палеоландшафти): підручник. Київ : Прінт-Сервіс, 2020. 296 с. 7. Ободовський О. Г. Руслові процеси: підручник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. 511 с. 8. Основні вимоги до написання та оформлення магістерських і курсових робіт : Методичні рекомендації. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 29 с. 9. Байрак Г.Р., Муха І.С. Комп'ютерні технології у професійній освіті: навчальний посібник. Львів : "ГАЛИЧ-ПРЕС", 2022. 164 с. 10. Стандарти бібліографічних цитувань. <p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кравчук Я. Рельєф Українських Карпат. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 576 с. Серія рельєф України. 2. Богуцький А., Волошин П., Томенюк О. Лесовий покрив Волинської височини: стратиграфія, опорні розрізи, інженерно-геологічна характеристика. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 152 с. ISBN 978-617-10-0684-3. 3. Комлев О. О. Історико-динамічні басейнові геоморфосистеми геоморфологічних формацій Українського щита : дис. ... д-ра геогр.

	<p>наук : 11.00.04; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2005. 509 с.</p> <p>4. Палієнко В. П. Системний підхід в географічних дослідженнях: динамічні передумови організованості геоморфосистем. Український географічний журнал. 2010. № 2. С. 50–53.</p> <p>5. Сучасна динаміка рельєфу України / Палієнко В. П., Матошко А. В., Барщевський М. Є. [та ін.]. Київ : Наук. думка, 2005. 267 с.</p> <p>6. Bridge J. S. Rivers and Floodplains: Forms, Processes, and Sedimentary Record. Oxford: Blackwell Science, 2003.</p> <p>7. Charlton R. Fundamentals of Fluvial Geomorphology. Abingdon: Routledge, 2008.</p> <p>8. Livingstone I., Warren A. Aeolian Geomorphology: A New Introduction / I. Livingstone, A. Warren (Editor). Wiley-Blackwell, 2019. 336 p.</p> <p>9. Paleolityczna ekumena strefy pery- i metakarpackiej / W. P. Alexandrowicz, A. Bogucki, J. Chodorowski i in. / red. M. Łanczont, T. Madeyska. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2015. 971 s.</p> <p>10. Starkel L. O niektórych prawidłowościach rozwoju rzeźby gór i ich przedpoli. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SEDNO, 2014. 382 s.</p> <p>11. Rekonstrukcja dynamiki procesów geomorfologicznych – formy rzeźby i osady / [Pod. red.: Ewy Smolskiej i Dordty Giriat]. Warszawa, 2007. 463 s.</p> <p>12. Funkcjonowanie geosystemów zlewni rzecznych. Procesy ekstremalne w środowisku geograficznym / Praca zbiorowa [pod red. A. Kostrzewskiego i J. Szpikowskiego]. Poznań: Wydawnictwo Naukowe, 2007. 364 s.</p> <p>13. Ющенко Ю. С. Геогідроморфологічні закономірності розвитку русел: монографія. Чернівці: Рута, 2005. 320 с.</p> <p>14. Zwoliński Z. <i>et all.</i> Geohazards and Geomorphological Setting in Poznań Urban Area, Poland / Zbigniew Zwoliński, Jarosław Jasiewicz, Małgorzata Mazurek, Iwona Hildebrandt-Radke, Mirosław Makohonienko // Journal of Maps. Volume 17, 2021. https://doi.org/10.1080/17445647.2021.1950581</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <p>1. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи;</p> <p>2. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.</p>
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них: 32 години практичних занять; 88 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення дисципліни «Магістерський семінар» студент повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ головні поняття, концепції щодо формування та функціонування геоморфосистем, у тім числі особливості розвитку та причини утворення геоагроз; ✓ науково-методичні засади дослідження різних типів рельєфу та геоморфологічних процесів, як головних складових геоморфосистем; ✓ морфологічну й генетичну класифікації рельєфу та морфогенетичних процесів, головні чинники, які впливають на їхнє формування та динаміку; ✓ прикладне значення вивчення геоморфосистем з метою розуміння геоагроз, що виникають внаслідок глобальних змін клімату та антропопресії; ✓ вимоги структури, написання й оформлення магістерської роботи та презентації головних результатів дослідження перед екзаменаційною комісією.

ВМІТИ:

- ✓ ідентифікувати, описувати й аналізувати різні генетичні форми рельєфу і морфогенетичні процеси як головні складові геоморфосистем;
- ✓ застосовувати відповідні методи дослідження та розробити алгоритм власного магістерського наукового дослідження;
- ✓ використати отримані знання у практичній діяльності, втім числі ідентифікувати зміни, що відбуваються в геоморфосистемах і визначати геозагрози;
- ✓ правильно структурувати і оформити магістерську роботу відповідно до вимог;
- ✓ створити доповідь-презентацію для представлення результатів власного магістерського дослідження перед екзаменаційною комісією;
- ✓ вести наукові дискусії.

Вивчення курсу сприяє розвитку таких *м'яких навичок (soft skills)*: критичне мислення, професійна самопрезентація, формування та відстоювання власної думки.

У результаті вивчення цього курсу здобувачі набудуть таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК02 Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.

Фахові компетентності:

ФК02 Знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів та екологічних аспектів та основ природоохоронного законодавства в умовах активізації глобальних змін геоморфосистем і виникнення геозагроз.

ФК04 Володіння сучасними методами досліджень, які використовуються у виробничих та науково-дослідницьких організаціях при вивченні Землі, її геосфер та їхніх компонентів.

ФК06 Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.

ФК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення та працювати в команді з метою навчитися писати наукові проекти.

Програмні результати навчання:

ПР01 Аналізувати особливості природних та антропогенних геоморфосистем.

ПР02 Застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань глобальних змін геоморфосистем та прийняття обґрунтованих рішень в умовах виникнення геозагроз.

ПР04 Розробляти, керувати та управляти проектами з геопланування, природокористування, взаємодії природи і суспільства, оцінювати і забезпечувати якість робіт.

ПР05 Планувати і здійснювати наукові експерименти, писати наукові роботи з проблем глобальних змін геоморфосистем в антропогені і виникнення спричинених ними геозагрозами.

ПР12 Самостійно планувати виконання інноваційного завдання у сфері

	<p>вивчення глобальних змін геоморфосистем і попередження геозагроз та формулювати висновки за його результатами.</p> <p>ПР13 Ідентифікувати та класифікувати відклади, процеси і форми відповідного генезису й інтерпретувати умови їхнього утворення.</p> <p>ПР14 Прогнозувати ризики виникнення небезпечних природних і природно-антропогенних процесів та планувати способи захисту від них. ПР15 Аналізувати особливості розвитку морфодинамічних процесів, їх поширення у природних та антропогенних геоморфосистемах Землі.</p>
Ключові слова	науково-методичні засади дослідження, магістерська робота, геоморфосистеми, геозарози, рельєф, сучасні геоморфологічні процеси.
Формат курсу	Очний
Теми	Подано нижче у табличній формі СХЕМА КУРСУ «МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР» ¹
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру. Підсумкова оцінка (зі 100 балів) складається з суми балів, отриманої за виконання практичних робіт, участь в дискусіях та модульну контрольну роботу.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із курсів «Екологічна геоморфологія», «Морфолітологічний аналіз довікілля», «Давні і сучасні зміни клімату», «Антропогенне перетворення рельєфу», «Методологія та організація наукових досліджень» та ін., достатніх для сприйняття і розуміння функціонування геоморфосистем та розвитку геозагроз та можливостей застосування для вирішення прикладних завдань.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Для засвоєння навчальної дисципліни «Магістерський семінар» проводиться практичні роботи. Для викладу теоретичного матеріалу на практичних використовуються короткі презентації з фотографіями, рисунками, картосхемами, що допоможе краще магістрам засвоїти теоретичні знання, зокрема щодо науково-методичних засад дослідження.</p> <p>На практичних заняттях здійснюється роз'яснення сутності завдань і підходів до їх вирішення. Обговорюються у формі наукової дискусії головні поняття, визначення відповідно до індивідуальних магістерських наукових досліджень. Для аналізу проблемних питань застосовують колаборативне навчання.</p> <p>Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких як підготовка індивідуальних і колективних завдань для розвитку навиків командної роботи та вміння вести дискусію.</p> <p>Загалом використовуються такі методи навчання:</p> <p>а) <i>словесні</i> – презентація, пояснення, дискусія;</p> <p>б) <i>наочні</i> – презентація, ілюстрування матеріалу таблицями, картами, схемами та графіками, світлинами;</p> <p>в) <i>практичні</i> – виконання практичних робіт з метою набуття нових знань аналізу та представлення інформації відповідно до вимог до магістерських робіт.</p>
Необхідне обладнання	<p>Вивчення курсу потребує використання мультимедійного обладнання та програм ZOOM і TEAMS (для забезпечення дистанційного навчання за необхідності).</p> <p>Для вивчення курсу достатньо володіти такими програмами як Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point.</p>

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Протягом семестру студент може набрати 100 балів за виконання практичних робіт і участь у наукових дискусіях. Розподіл і кількість балів, які передбачені за виконання практичних робіт, наведено у таблиці «Розподіл балів на заняттях з навчальної дисципліни «Магістерський семінар»». Практичні роботи студенти виконують, отримавши індивідуальні та групові завдання, що, головню, стосуються їхнього магістерського наукового дослідження та оформлення його результатів у дипломну роботу.</p> <p><u>Враховується також:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ академічна доброчесність щодо написання і підготовки індивідуальних завдань; ✓ креативність мислення, ✓ вміння вирішити конкретні наукові завдання магістерського дослідження; ✓ участь у дискусіях і обговореннях на практичних заняттях; ✓ відвідування занять та участь студента в них. <p><i>Письмові роботи:</i> студенти самостійно у письмовій формі виконують декілька практичних робіт. Роботи студентів є індивідуальними, базованими на власних дослідженнях. Усі використані літературні та інформаційні джерела повинні бути забезпечені відповідними посиланнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Усі студенти зобов'язані відвідувати усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надано викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих, у тому числі наукових публікацій у фахових виданнях та міжнародних часописах.</p> <p><i>Політика виставлення балів.</i> Враховуються бали, набрані за виконання практичних робіт, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p><i>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</i></p>
<p>Питання для самоконтролю</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. 2. Вимоги до структури магістерської роботи. 3. Методика підготовки і оформлення магістерських робіт. 4. Наукова мова і науковий текст. 5. Джерела наукової інформації. 6. Способи представлення наукової інформації. 7. Вимоги до картографічних матеріалів. 8. Вимоги до оформлення літератури різними стилями, у тім гарвардською системою. 9. Транслітерація та вимоги до неї.

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Класифікація наукових журналів в Україні та світі. 11. Засади ведення наукової дискусії. 12. Вимоги до наукової доповіді та написання наукової статті. 13. Процедура захисту та підготовка до неї. 14. Критерії формування та структура наукової доповіді, представленої до захисту магістерської роботи. 15. Об'єкт дослідження вивчення геоморфосистем в цілому та конкретного наукового дослідження зокрема. 16. Що є предметом дослідження? 17. Які чинники впливають на функціонування геоморфосистем? 18. Поняття геозагрози. Причини їх виникнення? 19. Глобальні зміни геоморфосистем. Аналіз причин цих змін. 20. Зміни клімату. Аналіз сценарію змін клімату на Землі. 21. Вплив змін клімату на функціонування геоморфосистем. 22. Вплив клімату на функціонування та динаміку флювіальних геоморфосистем. 23. Методи дослідження геоморфосистем. 24. Поняття про науковий алгоритм. 25. Етапи дослідження та алгоритм власного магістерського дослідження. 26. Антропогенні зміни геоморфосистем та їх класифікація. 27. Сучасні геоморфологічні процеси та їх класифікація. 28. Екстремальні геоморфологічні процеси та причини їх виникнення. 29. Морфокліматична зональність геоморфологічних процесів. 30. Геоморфологічні процеси в гірських системах. 31. Екстремальні геоморфологічні процеси в високих горах. 32. Глобальні зміни геоморфосистем в антропогені. 33. Зміни клімату та їх вплив на прояв сучасних геоморфологічних процесів у межах урбосистем. 34. Закони і закономірності природничої географії. 35. Закони і закономірності у флювіальній геоморфології. 36. Моніторинг сучасних геоморфологічних процесів. 37. Практичне значення вивчення геоморфосистем та геозагроз. 38. Війна в Україні та геозагрози. 39. Каховське водосховище: наслідки підриву та передбачувані зміни. 40. Проблеми опустелення в контексті антропопресії та глобальних змін клімату. 41. Заходи скеровані на запобігання виникнення геозагроз. 42. Заходи скеровані на запобігання виникнення геозагроз.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання курсу буде надано по завершенні курсу.

**Розподіл балів на заняттях
з навчальної дисципліни «Магістерський семінар»**

Поточне тестування та самостійна робота									Бали за участь у дискусіях	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						9	100
ПР 1-2	ПР 3-4	ПР 5	ПР 6-7	ПР 8-9	ПР 10-11	ПР 12-13	ПР 14-15	ПР 16		
8	8	10	10	10	12	12	11	10		

ПР 1, ПР 2, ... ПР 4 – теми практичних занять.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

М – модульний контроль.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
71 – 80	C		
61 – 70	D	задовільно	
51 – 60	E		
21 – 50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1. СХЕМА КУРСУ «МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР»

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Геоморфосистеми та геоагрози: сучасні уявлення та теоретичні засади дослідження					
1 тиждень	ПР. 1-2. Основні поняття і визначення: геоморфосистеми і геоагрози. Історія та етапи розвитку досліджень геоморфосистем. Головні наукові осередки в Україні й Світі, що займаються дослідженням функціонуванням геоморфосистем та геоагрозами.	<i>Практична робота, дискусія</i>	1. Палієнко В. П. Системний підхід в географічних дослідженнях: динамічні передумови організованості геоморфосистем. Український географічний журнал. 2010. № 2. С. 50–53. 2. Сучасна динаміка рельєфу України / Палієнко В. П., Матошко А. В., Барцевський М. Є. [та ін.]. Київ : Наук. думка, 2005. 267 с. 3. Комлев О. О. Історико-динамічні басейнові геоморфосистеми геоморфологічних формацій Українського щита : дис. ... д-ра геогр. наук : 11.00.04; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2005. 509 с. 4. Charlton R. Fundamentals of Fluvial Geomorphology. Abingdon: Routledge, 2008. 5. Zwoliński Z. et all. Geohazards and Geomorphological Setting in Poznań Urban Area, Poland / Zbigniew Zwoliński, Jarosław Jasiewicz, Małgorzata Mazurek, Iwona Hildebrandt-Radke, Mirosław Makohonienko // Journal of Maps. Volume 17, 2021. https://doi.org/10.1080/17445647.2021.1950581 6. Герасименко Н. П. Палеогеографія четвертинного періоду України (палеоландшафти): підручник. Київ : Принт-Сервіс, 2020. 296 с. 7. Кравчук Я. Рельєф Українських Карпат. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 576 с. Серія рельєф України. 8. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи; 9. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.	4 год.	1 тиждень
	<i>Аналіз головних напрямів досліджень світових та українських наукових осередків, що займаються дослідженнями функціонування геоморфосистем в умовах глобальних змін та вивчення геоагроз.</i>	<i>Самостійна робота,</i>		12 год	До наступного заняття
2 тиждень	ПР. 3-4. Аналіз актуальності дослідження геоморфосистем та геоагроз, що виникають внаслідок глобальних змін, у тім числі внаслідок антропопресії.	<i>Практична робота</i>	1. Палієнко В. П. Системний підхід в географічних дослідженнях: динамічні передумови організованості геоморфосистем. Український географічний журнал. 2010. № 2. С. 50–53. 2. Сучасна динаміка рельєфу України / Палієнко В. П., Матошко А. В., Барцевський М. Є. [та ін.]. Київ : Наук. думка, 2005. 267 с. 3. Комлев О. О. Історико-динамічні басейнові геоморфосистеми геоморфологічних формацій Українського щита : дис. ... д-ра геогр. наук : 11.00.04; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2005. 509 с. 4. Starkel L. O niektórych prawidłowościach rozwoju rzeźby gór i ich przedpoli.	4 год.	1 тиждень
	<i>Аналіз світових трендів наукових досліджень щодо функціонування геоморфосистем в умовах глобальних змін та вивчення геоагроз. Обґрунтування</i>	<i>Самостійна робота</i>		12 год.	До наступного заняття

	актуальності власного магістерського дослідження.		<p>Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SEDNO, 2014. 382 s.</p> <p>5. Charlton R. Fundamentals of Fluvial Geomorphology. Abingdon: Routledge, 2008.</p> <p>6. Zwoliński Z. et al. Geohazards and Geomorphological Setting in Poznań Urban Area, Poland / Zbigniew Zwoliński, Jarosław Jasiewicz, Małgorzata Mazurek, Iwona Hildebrandt-Radke, Mirosław Makohonienko // Journal of Maps. Volume 17, 2021. https://doi.org/10.1080/17445647.2021.1950581</p> <p>7. Герасименко Н. П. Палеогеографія четвертинного періоду України (палеоландшафти): підручник. Київ : Прінт-Сервіс, 2020. 296 с.</p> <p>8. Кравчук Я. Рельєф Українських Карпат. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 576 с. Серія рельєф України.</p> <p>9. Кирильчук А. А., Наконечний Ю. І. Методологія та організація досліджень в науках про Землю: Навч. посіб. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с.</p> <p>10. Влах М, Котик Л. Теорія і методологія географічної науки. Навчальний посібник. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І Франка, 2018. 343 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Teoriia_i_metodolohiia_heohrafichnoi_nauky_2018.pdf)</p> <p>11. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи;</p> <p>12. Інформаційні ресурси наукових бібліотек</p>		
3 тиждень	<p>ПР. 5-6 Екстремальні геоморфологічні процеси як геозагрози. Причини їх виникнення та класифікація. Моніторинг сучасних геоморфологічних процесів та заходи, скеровані на запобігання виникнення геозагроз.</p>	Практична робота	<p>1. Zwoliński Z. et al. Geohazards and Geomorphological Setting in Poznań Urban Area, Poland / Zbigniew Zwoliński, Jarosław Jasiewicz, Małgorzata Mazurek, Iwona Hildebrandt-Radke, Mirosław Makohonienko // Journal of Maps. Volume 17, 2021. https://doi.org/10.1080/17445647.2021.1950581</p> <p>2. Funkcjonowanie geosystemów zlewni rzecznych. Procesy ekstremalne w środowisku geograficznym / Praca zbiorowa [pod red. A. Kostrzewskiego i J. Szpikowskiego]. Poznań: Wydawnictwo Naukowe, 2007. 364 s</p> <p>3. Rekonstrukcja dynamiki procesów geomorfologicznych – formy rzeźby i osady / [Pod. red.: Ewy Smolskiej i Dordty Giriat]. Warszawa, 2007. 463 s.</p> <p>4. Starkel L. O niektórych prawidłowościach rozwoju rzeźby gór i ich przedpoli. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SEDNO, 2014. 382 s.</p> <p>5. Сучасна динаміка рельєфу України / Палієнко В. П., Матошко А. В., Барщевський М. Є. [та ін.]. Київ : Наук. думка, 2005. 267 с</p> <p>6. Livingstone I., Warren A. Aeolian Geomorphology: A New Introduction / I. Livingstone, A. Warren (Editor). Wiley-Blackwell, 2019. 336 p.</p> <p>7. Bridge J. S. Rivers and Floodplains: Forms, Processes, and Sedimentary Record. Oxford: Blackwell Science, 2003.</p> <p>8. Ющенко Ю. С. Геогідроморфологічні закономірності розвитку русел: монографія. Чернівці: Рута, 2005. 320 с.</p> <p>9. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи;</p> <p>10. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.</p>	4 год.	1 тиждень

	<p>Морфокліматична зональність геоморфологічних процесів. Геоморфологічні процеси в гірських системах. Закони і закономірності флювіальної геоморфології. Практичне значення вивчення геоморфосистем та геозагроз. Війна в Україні та геозагрози.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна динаміка рельєфу України / Палієнко В. П., Матошко А. В., Барщевський М. С. [та ін.]. Київ : Наук. думка, 2005. 267 с 2. Zwoliński Z. et all. Geohazards and Geomorphological Setting in Poznań Urban Area, Poland / Zbigniew Zwoliński, Jarosław Jasiewicz, Małgorzata Mazurek, Iwona Hildebrandt-Radke, Mirosław Makohonienko // Journal of Maps. Volume 17, 2021. https://doi.org/10.1080/17445647.2021.1950581 3. Funkcjonowanie geosystemów zlewni rzecznych. Procesy ekstremalne w środowisku geograficznym / Praca zbiorowa [pod red. A. Kostrzewskiego i J. Szpikowskiego]. Poznań: Wydawnictwo Naukowe, 2007. 364 s 4. Rekonstrukcja dynamiki procesów geomorfologicznych – formy rzeźby i osady / [Pod. red.: Ewy Smolskiej i Dordty Giriat]. Warszawa, 2007. 463 s. 5. Starkel L. O niektórych prawidłowościach rozwoju rzeźby gór i ich przedpoli. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SEDNO, 2014. 382 s. 6. Livingstone I., Warren A. Aeolian Geomorphology: A New Introduction / I. Livingstone, A. Warren (Editor). Wiley-Blackwell, 2019. 336 p. 7. Bridge J. S. Rivers and Floodplains: Forms, Processes, and Sedimentary Record. Oxford: Blackwell Science, 2003. 8. Ющенко Ю. С. Геогідроморфологічні закономірності розвитку русел: монографія. Чернівці: Рута, 2005. 320 с. 9. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи; 10. Інформаційні ресурси наукових бібліотек. 	<p>12 год.</p>	<p>До наступного заняття</p>
--	---	--------------------------	--	----------------	------------------------------

Змістовий модуль 2. Магістерська робота як кваліфікаційне наукове дослідження

<p>4 тиждень</p>	<p>ПР. 7-8. Суть та поняття наукового дослідження. Об'єкт, предмет, завдання та новизна наукових досліджень геоморфосистем та геозагроз.</p>	<p>Практична робота</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кирильчук А. А., Наконечний Ю. І. Методологія та організація досліджень в науках про Землю: Навч. посіб. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с. 2. Влах М, Котик Л. Теорія і методологія географічної науки. Навчальний посібник. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І Франка, 2018. 343 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Teoriia_i_metodolohiia_heohrafichnoi_nauky_2018.pdf) 4. Горішний П. Морфологічний аналіз рельєфу : навч. посібник. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 120 с. 5. Павловська Т. С., Ковальчук І. П. Геоморфологія : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 348 с. 6. Основні вимоги до написання та оформлення магістерських і курсових робіт : Методичні рекомендації. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 29 с. 7. Ободовський О. Г. Руслові процеси: підручник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. 511 с. 8. Богущкий А., Волошин П., Томенюк О. Лесовий покрив Волинської височини: стратиграфія, опорні розрізи, інженерно-геологічна характеристика. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 152 с. ISBN 978- 	<p>4 год.</p>	<p>1 тиждень</p>
	<p>Аналіз магістром об'єкту, предмету, завдань та новизни власного магістерського дослідження.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. Горішний П. Морфологічний аналіз рельєфу : навч. посібник. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 120 с. 5. Павловська Т. С., Ковальчук І. П. Геоморфологія : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 348 с. 6. Основні вимоги до написання та оформлення магістерських і курсових робіт : Методичні рекомендації. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 29 с. 7. Ободовський О. Г. Руслові процеси: підручник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. 511 с. 8. Богущкий А., Волошин П., Томенюк О. Лесовий покрив Волинської височини: стратиграфія, опорні розрізи, інженерно-геологічна характеристика. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 152 с. ISBN 978- 	<p>6 год.</p>	<p>До наступного заняття</p>

			617-10-0684-3. 9. Paleolityczna ekumena strefy pery- i metakarpackiej / W. P. Alexandrowicz, A. Bogucki, J. Chodorowski i in. / red. M. Łanczont, T. Madeyska. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2015. 971 s. 10. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи; 11. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.		
5 тиждень	ПР. 9-10. Науково-методичні засади дослідження геоморфосистем та геоагроз. Поняття про алгоритм наукового дослідження.	<i>Практична робота, дискусія</i>	1. Байрак Г. Методи геоморфологічних досліджень : навч. посібник. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 292 с. 2. Байрак Г.Р., Муха І.С. Комп'ютерні технології у професійній освіті: навчальний посібник. Львів : "ГАЛИЧ-ПРЕС", 2022. 164 с. 3. Кравчук Я. Рельєф Українських Карпат. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 576 с. Серія рельєф України. 4. Комлев О. О. Історико-динамічні басейнові геоморфосистеми геоморфологічних формацій Українського щита : дис. ... д-ра геогр. наук : 11.00.04; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2005. 509 с.	4 год.	1 тиждень
	<i>Аналіз методів дослідження, що застосовуються у власному науковому магістерському дослідженні. Побудова магістром власного алгоритму досліджень.</i>	<i>Самостійна робота</i>	5. Палієнко В. П. Системний підхід в географічних дослідженнях: динамічні передумови організованості геоморфосистем. Український географічний журнал. 2010. № 2. С. 50–53. 6. Сучасна динаміка рельєфу України / Палієнко В. П., Матошко А. В., Барщевський М. Є. [та ін.]. Київ : Наук. думка, 2005. 267 с. 7. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи; 8. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.	12 год.	До наступного заняття
6 тиждень	ПР. 11-12. Наукова інформація: вимоги, критерії вибору, інтерпретація та представлення.	<i>Практична робота,</i>	1. Байрак Г. Методи геоморфологічних досліджень : навч. посібник. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 292 с. 2. Кирильчук А. А., Наконечний Ю. І. Методологія та організація досліджень в науках про Землю: Навч. посіб. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с.	4 год.	1 тиждень
	<i>Аналіз існуючої інформації щодо власного магістерського дослідження. Верифікація, систематизація власної наукової інформації та способи її представлення відповідно оформлення до вимог написання магістерської роботи.</i>	<i>Самостійна робота</i>	3. Влах М, Котик Л. Теорія і методологія географічної науки. Навчальний посібник. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І Франка, 2018. 343 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Teoriia_i_metodolohiia_heohrafichnoi_nauky_2018.pdf) 4. Байрак Г.Р., Муха І.С. Комп'ютерні технології у професійній освіті: навчальний посібник. Львів : "ГАЛИЧ-ПРЕС", 2022. 164 с. 5. Кравчук Я. Рельєф Українських Карпат. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 576 с. Серія рельєф України. 6. Комлев О. О. Історико-динамічні басейнові геоморфосистеми геоморфологічних формацій Українського щита : дис. ... д-ра геогр. наук : 11.00.04; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2005. 509 с. 7. Палієнко В. П. Системний підхід в географічних дослідженнях: динамічні	12 год.	До наступного заняття

			<p>передумови організованості геоморфосистем. Український географічний журнал. 2010. № 2. С. 50–53.</p> <p>8. Сучасна динаміка рельєфу України / Палієнко В. П., Матошко А. В., Барщевський М. Є. [та ін.]. Київ : Наук. думка, 2005. 267 с.</p> <p>9. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи;</p> <p>10. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.</p>		
7 тиждень	<p>ПР 13-14. Бібліографія як важлива складова наукового дослідження. Критерії вибору літературних та інших джерел інформації. Аналіз ресурсів та можливостей отримання наукової інформації. Бібліографічні стандарти. Транслітерація.</p>	<p><i>Практична робота</i></p>	<p>1. Стандарти бібліографічних цитувань.</p> <p>2. Кирильчук А. А., Наконечний Ю. І. Методологія та організація досліджень в науках про Землю: Навч. посіб. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с.</p> <p>3. Влах М, Котик Л. Теорія і методологія географічної науки. Навчальний посібник. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І Франка, 2018. 343 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Teoriia_i_metodolohiia_heohrafichnoi_nauky_2018.pdf).</p> <p>4. Основні вимоги до написання та оформлення магістерських і курсових робіт : Методичні рекомендації. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 29 с.</p>	4 год.	1 тиждень
	<p>Українська та міжнародна класифікація наукових журналів та їх рейтинги. Аналіз існуючих стандартів бібліографічних цитувань в Україні та світі. Особливості транслітерації та її застосування в наукових статтях. Оформлення бібліографічних посилань власного магістерської роботи та їх транслітерація.</p>	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>5. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи;</p> <p>6. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.</p>	10 год.	До наступного заняття
8 тиждень	<p>ПР. 15-16. Наукова дискусія і доповідь. Наукова дискусія як важливий елемент наукової публікації, у тім числі магістерської роботи. Вимоги до наукової доповіді та створення доповіді-презентації наукових досліджень. Засади створення доповіді-презентації магістерського дослідження.</p>	<p><i>Практична робота</i></p>	<p>1. Кирильчук А. А., Наконечний Ю. І. Методологія та організація досліджень в науках про Землю: Навч. посіб. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с.</p> <p>2. Влах М, Котик Л. Теорія і методологія географічної науки. Навчальний посібник. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І Франка, 2018. 343 с. (https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Teoriia_i_metodolohiia_heohrafichnoi_nauky_2018.pdf).</p> <p>3. Основні вимоги до написання та оформлення магістерських і курсових робіт : Методичні рекомендації. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 29 с.</p> <p>4. Starkel L. O niektórych prawidłowościach rozwoju rzeźby gór i ich przedpoli.</p>	4 год.	1 тиждень

	<p><i>Вибір, аналіз наукової проблеми, пов'язаної із вивченням геоморфосистем і геозагроз, із метою проведення наукової дискусії.</i></p> <p>Створення магістром доповіді-презентації власного магістерського дослідження.</p>	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>Warszawa: Wydawnictwo Akademickie SEDNO, 2014. 382 s.</p> <p>5. Zwoliński Z. et al. Geohazards and Geomorphological Setting in Poznań Urban Area, Poland / Zbigniew Zwoliński, Jarosław Jasiewicz, Małgorzata Mazurek, Iwona Hildebrandt-Radke, Mirosław Makohonienko // Journal of Maps. Volume 17, 2021. https://doi.org/10.1080/17445647.2021.1950581</p> <p>6. Ющенко Ю. С. Геогідроморфологічні закономірності розвитку русел: монографія. Чернівці: Рута, 2005. 320 с.</p> <p>7. Paleolityczna ekumena strefy pery- i metakarpackiej / W. P. Alexandrowicz, A. Bogucki, J. Chodorowski i in. / red. M. Łanczont, T. Madeyska. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2015. 971 s.</p> <p>8. Періодичні наукові фахові українські та міжнародні часописи;</p> <p>9. Інформаційні ресурси наукових бібліотек.</p>	<p>12 год.</p>	<p>До наступного заняття</p>
--	--	---------------------------------	---	----------------	------------------------------

Уклала Лідія Дубіс – д-р геогр. наук, професор кафедри геоморфології і палеогеографії географічного факультету ЛНУ імені Івана Франка